

Zespół psychologów:

dr Elżbieta Małkiewicz – koordynator

mgr Renata Iwaniec

mgr Monika Kozłowska

mgr Anna Szymańska

mgr Przemysław Winiecki

Przedmiot: psychologia, program wykładów

Liczba godzin: 30

Efekty kształcenia

Po zakończeniu kursu student:

- zna i rozumie podstawowe terminy psychologiczne, opanował zakres podstawowych wiadomości z psychologii użytecznych w pracy dydaktyczno-wychowawczej,
- rozumie związek między uzyskaną wiedzą a zadaniami nauczyciela i potrafi wykorzystać ją w praktyce edukacyjnej.

Uzyskane umiejętności przydatne w pracy zawodowej

Student:

- jest wyposażony w umiejętność poprawnego rozpoznawania, nazywania i wyjaśniania zjawisk i procesów związanych z edukacją w kategoriach psychologicznych,
- potrafi zastosować wiadomości z psychologii w planowaniu pracy i rozwiązywaniu problemów zawodowych.

BLOK I. Wprowadzenie do psychologii. Elementy psychologii ogólnej

1. Przedmiot i zadania psychologii. Współczesne kierunki psychologii

Efekty kształcenia:

- Student definiuje przedmiot psychologii oraz zna podstawowe metody badawcze stosowane na jej gruncie.
- Student poprawnie charakteryzuje współczesne kierunki w psychologii.

Literatura:

Mietzel, G. (2001). *Wprowadzenie do psychologii*, Gdańsk: GWP, s. 11-56.

Kozielecki, J. (1996). *Koncepcje psychologiczne człowieka*, Warszawa: Wydawnictwo Żak.

2. Procesy poznawcze: spostrzeganie, uwaga, schematy poznawcze, pamięć

Efekty kształcenia:

- Student identyfikuje elementarne procesy poznawcze i potrafi dokonać ich charakterystyki.
- Student zna podstawowe schematy poznawcze.
- Student odróżnia typy pamięci i zna warunki skutecznego zapamiętywania.

Literatura:

Anderson, J.R. (1998). *Uczenie się i pamięć. Integracja zagadnień*, Warszawa: WSiP, s. 223-310.

Mietzel, G. (2001). *Wprowadzenie do psychologii*, Gdańsk: GWP, s. 222-246.

Zimbardo, P. (1999). *Psychologia i życie*, Warszawa: PWN, s. 265-268, 272-277, 279-286, 403-412.

3. Procesy poznawcze: myślenie, rozwiązywanie problemów i procesy decyzyjne

Efekty kształcenia:

- Student definiuje złożone procesy poznawcze.
- Student potrafi scharakteryzować etapy rozwiązywania problemów oraz strategie ekonomii poznawczej.

Literatura:

Zimbardo, P. (1999). *Psychologia i życie*, Warszawa: PWN, s. 413-431.

4. Uczenie się

Efekty kształcenia:

- Student zna podstawowe typy uczenia się oraz rządzące nimi prawidłowości.
- Student potrafi je zastosować w klasie szkolnej.

Literatura:

Zimbardo, P. (1999). *Psychologia i życie*, Warszawa: PWN, s. 308-338, 341-342.

5. Emocje

Efekty kształcenia:

- Student potrafi wymienić emocje podstawowe i podać ich funkcje.
- Student zna wpływ emocji na procesy poznawcze.
- Student zna przyczyny agresji i sposoby jej hamowania.

Literatura:

Aronson, E. (1997). *Człowiek – istota społeczna*, Warszawa: PWN.

Eysenck, H i M. (1996). *Podpatrywanie umysłu*, Gdańsk: GWP.

Mietzel, G. (2001). *Wprowadzenie do psychologii*, Gdańsk: GWP.

Zimbardo, P. (1999). *Psychologia i życie*, Warszawa: PWN, s. 470-483.

6. Stres

Efekty kształcenia:

- Student definiuje stres w różnych ujęciach.
- Student opisuje przebieg ogólnego zespołu adaptacyjnego wg H. Selye oraz wymienia poznawcze strategie modyfikowania stresu.
- Student zna podstawowe sposoby radzenia sobie ze stresem.

Literatura:

Merecz, D. (2005). *Jak zwiększyć swój potencjał, by lepiej radzić sobie ze stresem*, Łódź: Instytut Medycyny Pracy.

Zimbardo, P. (1999). *Psychologia i życie*, Warszawa: PWN, s. 484-503.

7. Procesy motywacyjne

Efekty kształcenia:

- Student definiuje pojęcie motywacji.
- Student wymienia funkcje i rodzaje motywacji.
- Student opisuje piramidę potrzeb wg A. Masłowa.

Literatura:

Zimbardo, P. (1999). *Psychologia i życie*, Warszawa: PWN, s. 436-446, 460-465.

BLOK II. Różnice indywidualne

8. Inteligencja i style poznawcze

Efekty kształcenia:

- Student zna wkład różnych badaczy w budowanie wiedzy na temat inteligencji.
- Student akceptuje potrzebę dostosowania oferty edukacyjnej do zróżnicowanego poziomu inteligencji w klasie szkolnej.
- Student rozumie kontrowersje wokół pomiaru inteligencji.
- Student zna podstawowe style poznawcze.

Literatura:

Mietzel, G. (2001). *Wprowadzenie do psychologii*, Gdańsk: GWP, s. 204-222.

Strelau, J., (red.) (2000). *Psychologia. Podręcznik akademicki*, tom II, Gdańsk: GWP, rozdz. 39.

9. Różnice indywidualne w zakresie osobowości i temperamentu

Efekty kształcenia:

- Student rozumie różnice między osobowością a temperamentem.

- Student zna wybrane teorie temperamentu, osobowości oraz wybrane koncepcje tłumaczące różnice indywidualne.

Literatura:

Eysenck, H i M. (1996). *Podpatrywanie umysłu*, Gdańsk: GWP.

Mandal, E. (2003). *Kobiecość i męskość. Popularne opinie a badania naukowe*, Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Żak.

Zimbardo, P. (1999). *Psychologia i życie*, Warszawa: PWN.

BLOK III. Elementy psychologii społecznej

10. Techniki wpływu społecznego

Efekty kształcenia:

- Student zna podstawowe techniki wpływu społecznego i sposoby radzenia sobie z nimi.

Literatura:

Cialdini, R. (1999). *Techniki wpływu społecznego*, Gdańsk: GWP.

Eysenck, H i M. (1996). *Podpatrywanie umysłu*. Gdańsk: GWP.

BLOK IV.

Prawidłowości rozwoju człowieka jako podstawa procesów edukacyjnych. Nauczanie i wychowanie jako proces kierowania i wspomagania rozwoju

11. Natura czy kultura? Czynniki biologiczny i społeczny w życiu człowieka

Efekty kształcenia:

- Student właściwie rozumie problem udziału czynnika genetycznego i społecznego w rozwoju intelektualnym i osobowości.

Literatura:

Firkowska-Mankiewicz, A. (1993). *Spor o inteligencję człowieka*, Warszawa: IFiS PAN, s.38, 52-56.

Seligman, D. (1995). *O inteligencji prawie wszystko*, Warszawa: PWN, rozdz. 7, 8.

Zimbardo, P. (1999). *Psychologia i życie*, Warszawa: PWN, s. 155-157.

12. Podstawy rozwoju emocjonalno-społecznego – rozwój więzi z drugim człowiekiem. Etapy rozwoju moralnego (koncepcja L. Kolberga)

Efekty kształcenia:

- Student zna podstawowe konsekwencje zakłóceń więzi z innymi ludźmi dla rozwoju człowieka.
- Student potrafi scharakteryzować poszczególne etapy rozwoju moralnego.

Literatura:

Dembo, M.H. (1997). *Stosowana psychologia wychowawcza*, Warszawa: WSiP, s. 195-202.

Turner, J.S., Helms, D.B. (1999). *Rozwój człowieka*, Warszawa: WSiP.

Vasta, R., Haith M.M., Miller, S. (2004). *Psychologia dziecka*, Warszawa: PWN.

Zimbardo, P. (1999). *Psychologia i życie*, Warszawa: PWN, s.180-184.

13. Przebieg rozwoju poznawczego

Efekty kształcenia:

- Student zna prawidłowości rozwoju intelektualnego.
- Student rozumie różnice w myśleniu dziecka, nastolatka i dorosłego oraz potrafi wykorzystać tę wiedzę w edukacji.
- Student umie wykorzystać wiedzę o prawidłowościach myślenia w planowaniu i realizacji zadań edukacyjnych.

Literatura:

Gruszczyk-Kolczyńska, E. (1997). *Dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki*, Warszawa: WSiP.

Schaffer, R.H. (2008). *Psychologia dziecka*, Warszawa: PWN, s.181-213.

Wadsworth, B.J. (1998). *Teoria Piageta. Poznawczy i emocjonalny rozwój dziecka*, Warszawa: WSiP.

14. Rozwój psychospołeczny człowieka w ciągu życia

Efekty kształcenia:

- Student zna podstawowe etapy rozwoju psychospołecznego i zadania rozwojowe charakterystyczne dla każdego etapu.
- Student rozumie istotę kryzysu adolescencyjnego i potrafi wykorzystać tę wiedzę w radzeniu sobie z uczniami.

Literatura:

Dembo, M.H. (1997). *Stosowana psychologia wychowawcza*, Warszawa: WSiP, s. 371-376, (zwłaszcza tab. 10.1).

Zimbardo, P. (1999). *Psychologia i życie*, Warszawa: PWN.

15. Wykład podsumowujący kurs